«Русская весна» від «слуг народу». Як влада планує наступ на мовний закон

Читать на украинском
Додати от Бакаєв доверяти в Google

«Русская весна» від «слуг народу». Як влада планує наступ на мовний закон

На першій весняній тиждень депутати керівної партії заплановали масовний наступ на законодавство, що захищає українську мову. Першим питанням у найближчий понеділок день – 2 березня – на сайті Верховної Ради (станом на 24 лютого) стоїть включення до порядку денного сесії законопроєктів, що вилилюють закон про державну мову.

Одразу після цього планується ухвалити законопроєкт, що дозволяє навчати іноземних студентів російською, зазначає видання ТЕКСТИ. За задумом влади, пропонований законопроєкт нікоть так само в першій тиждень весни підтримати ці законопроєкти, а монобільшість – забезпечити голосування в сесійній залі.

1	Проект Закону про внесення змін до статті 11 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655) (ухвалений за 1 читання) (реєстр. № 5655-1)	Ю.Стефанчук
2	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-2)	
3	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-3)	
4	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-4)	
5	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-5)	
6	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-6)	
7	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-7)	
8	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-8)	
9	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-9)	
10	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-10)	
11	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-11)	
12	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-12)	
13	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-13)	
14	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-14)	
15	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-15)	
16	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-16)	
17	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-17)	
18	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-18)	
19	Проект Закону про внесення змін до статті 10 Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-19)	
20	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про мови в Українській Республіці» (щодо мовного забезпечення виборів) (реєстр. № 5655-20)	

Чергова атака на українську мову

НИНІШНІ ПЛАНИ – НЕВІЗЕРЧЕНІ: ЗА МИНУЛОРІЧНІ, БО, КРИМ ВІДВЕРТИХ УКРАЇНОФОБІВ, У НАСТУПІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ І ТІ ДЕПУТАТИ ПРОВЛАДНОЇ ПАРТІЇ, ЯКІ ДОСІ ЗАКЛИКАЛИ НЕ ЧІПАТИ ЗАКОН ПРО МОВУ.

Повсюдністю таке метаморфоза дуже просто – цим наступом керують із найвищих державних кабінетів

До цього часу Зеленський та його партія на практиці дотримувалися політики «вниженсня за дружню мовного питання, що загалом було логічно. Адже більшість українців, зокрема й більшість виборців Зеленського, підтримує закон про державну мову, але при цьому не вважає це питання першочерговим і очікує від влади розв'язання нагальних економічних, соціальних та безпекових проблем.

Сторона Банкової відійти від цієї лінії і напередодні місцевих виборів просунути в Раді законопроєкт Бужанського, що зриває перехід шкіл на українську мову навчання, виявилася вкрай невдалою. Вона викликала несприйняття не лише в суспільстві, а й у частини депутатів монобільшості, а тисячі людей вийшли на вуличні протести. Виборці, на голоси яких розраховували «слуги народу», явно не оцінили цих маневрів. «Слуги народу» розуміли тих прихильників, для яких наступ на українську мову був нетривітнятним, але й відлива від партії пропросійських виборців не зупинилася. Бо Бойко, Медведчук чи Шарій виглядають явно ортанічними провідниками московської політики, ніж Зеленський.

На чиєму боці президент?

Здавалося, навчена цим уроком влада більше не наступатиме на ті самі грабелі. А рішучі дії Зеленського проти Медведчука і пропросійських політиків за дружнє голосування «слуг народу» за постанову про визнання Революції гідності видатною історичною подією начебто свідчили, що президент нарешті визначився й обрав український бік.

Однак останні дії влади все більше засвідчують – принаймно наступу Банкової на медіаімперію Медведчука є бажання не так захистити українській інформаційний простір від вузної пропаганди, як оплакувати його для власної пропаганди. До того ж ці пропаганда так само може бути пропросійською і за змістом. Як от нещодавнє російськомовне відеозвернення Зеленського до українського народу про «наш русский язык» і «украінского» пісателя Булгакова».

Вочевидь, на Банковій сподіваються, закривши російські інформпомпи, здобути підтримку патріотичних громадян і водночас – сподіти на свій бік пропросійських виборців, частково відтворюючи пропросійські наративи закритих телеканалів, але вже від імені керівної партії.

Причину влада не збирається обмежуватися розмовами і демонструє готовність до відверто ревашистських дій, починаючи від демонстративного виїзду Сергію Стерненку і закінчуючи наступом на українську мову. І це вже не питання чиїхось рейтингів, а реальна загроза правам людини й національній безпеці.

Більшість українців підтримала закон про мову

Ще кілька тижнів тому нічого не віщувало проблем у мовній сфері. 16 днів Україна успішно пройшла найскладніший етап імплементації закону про мову – перехід на українську у сфері послуг. Попри те, що Москва і її п'ята колона усіляковлили, що це чи не останній шанс дискредитувати і ревізувати цей надважливий закон, шалена кампанія брехні та фейкових лякалок провалилася. Українці не повірили в казки про «нові патриоти» «грасіятих русскоязичних бабушек».

Натомість позитивний вплив нових норм закону видно неозброєним оком по всій країні – у закладах торгівлі, кафе/ярках і навіть інтернет-магазинах стало значно більше української мови. Звісно, закон виконують далеко не всі (як і будь-який закон у нашій країні), але всупереч страшилкам московських пропагандистів, жодного розколу, протестів чи серйозних конфліктів перехід сфери послуг на українську не спричинив.

Навпаки, мільйони людей, які в русифікованих містах постійно стикалися зі зневажаю до їхньої мови, нарешті відчули, що держава на їхньому боці. А частина російськомовні сповжачі перекомалися, що ніхто не обмежує наданнм їм послуг російською мовою, як і будь-якою іншою. І навіть ті конфліктні ситуації, які іноді виникають між клієнтами й надавачами послуг, завдяки підтвердженуть потребість закону, який нарешті дав клієнтам реальні інструменти захисту своїх прав.

Тож не дивно, що соціологи зафіксували підтримку законодавчих норм про обслуговування українською у сфері послуг. За данними всеукраїнського опитування КМІС, проведеного на початку лютого, ці норми підтримують майже 62% українців, що в разі теперішнього рівень підтримки будь-якої партії чи політика. До того ж високий рівень підтримки демонструють зокрема, й російськомовні респонденти й навіть нешкапні підконтрольної Україні частини Донбасу. Не підтримують цих норм лише 34%.

Ще виразніку картину демонструє опитування компанії Research & Branding Group, в якому респондентам пропонувалася також опція «Найдужче, яку обрали 26% опитаних. Натомість підтримує перехід сфери послуг на українську 51% респондентів, не підтримує – 20%. Якби всі закони і рішення влади мали такий величезний рівень підтримки, ми б жили в країні, іншій.

«Слуги» переколюють пропросійські ініціативи

Тому не дивно, що донедавна законопроєкти, спрямовані проти цих норм, вносили лише відверто пропросійські політики. Що у грудні група депутатів фракції «Слуга народу» на чолі з Максимом Бужанським зареєструвала законопроект №4528, який передбачає знищення будь-яких реальних санкцій для порушників закону про мову. Проте вже у січні Комітет ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики рекомендувала навіть не включати цей проєкт до порядку денного сесії.

25 січня Бужанський і його спільники – Олександр Дубинський, Євгеній Шевченко, Євгеній Брагар, Олександр Кочура, Данило Гетманцев та інші – зареєстрували новий проєкт №4648, який так само передбачає скасування штрафів за порушення закону про мову. Проте справжньою несподіванкою стало те, що 5 лютого інша група «слуг народу» зареєструвала альтернативний законопроєкт 5638-2.

Його відмінність від проєкту Бужанського полягає лише в тому, що штрафи за порушення закону про мову у сфері послуг формально не скасовуються зовсім: а лише «відтермінюються» до липня 2022 року. Причину авторами цього проєкту стали начебто поширювані депутати, зокрема, голова партії «Слуга народу» Олександр Корнієнко, заступник голови фракції Євгенія Кравчук і голова профільного гуманітарного комітету Радо Микита Потураєв. Вже наступного тижня гуманітарний комітет може підтримати цей законопроєкт, після чого проводити партія внесе його на пленарне засідання.

Така різка зміна позиції депутатів, які донедавна виступали проти втручання в закон про мову, може мати лише одне пояснення – прямі вказівки з Банкової.

ЖК МОЖНА «ВІДТЕРМІНУВАТИ» НОРМИ, ЩО ВЖЕ ДІЮТЬ?

Про який «перехідний період» може йтися, якщо закон вже передбачає такий період тривалістю 18 місяців і він закінчився 16 січня 2021 року? І взагалі навіщо чіпати норми, які працюють і підтримуються більшістю людей? Водай якихось логічних відповідей на ці запитання автори законопроєкту дати не можуть. Бо таких відповідей не існує, просто Зеленський і його офіс дали вказівку, а ставити державні інтереси в здоровий глуз вище наказів із Банкової «слуги народу», схоже, не звикли.

Втручатися у мовний закон немає підстав

Обидва законопроєкти викликали обурення у громадському середовищі. Спільнота «Мова об'єднує» закликала владу не підтримувати жоден із цих законопроєктів, оскільки вони «знищують систему захисту мовних прав українців, яка вже діє», а закон про мову «перетворюється на декларацію, яку можна безкарно порушувати».

Без ентузіазму сприйняли ці законопроєкти і в органах влади – міністерства та відомства їх не підтримали – за винятком Мінкультуу. Його очільник Олександр Ткаченко відомий особливо несприйняттям закону про мову і поширенням різних фейків про нього.

Міноюст і Мінфін взагалі не бачать потреби втручатися у цей закон. Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь у своєму висновку відзначив, що законопроєкти «невиконуваність державної (офіційної) статусу української мови та її обов'язкове застосування у одній з важливих сфер публічного життя, а саме: сфері обслуговування споживачів. А це суперечитме не лише нормам ст. 10 Конституції України, а й положенням частин шостої статті 1 самого Закону, якими передбачено відповідальність за створення перешкод та обмежень у застосуванні української мови». У разі прийняття одного з зазначених законопроєктів «обмеження для громадян у сфері обслуговування за мовною ознакою» з боку певних суб'єктів господарювання інвалідизують і надалі».

Констатуючи, що Конституція не передбачає можливості «відтермінування» вже чинних норм закону, мовний омбудсмен відзначив, що «затримання та забезпечення прав людини і громадянина залежить не тільки та не стільки від декларативного закріплення таких прав у законодавчих актах, скільки від наявності покарання за порушення такого права та його невідворотності».

З аргументами Уповноваженого важко не погодитися. Атака на мовний закон, яка відбувається під гаслами буцнуто захисту бізнесу від штрафів, насправді є атакою на права мільйонів людей. Причину механізм захисту цих прав наскільки ліберальний і вимажений, що потратити під загрозою санкцій можуть лише затяті українофоби.

Перший місяць дії нових норм засвідчив, що в абсолютній більшості випадків порушення закону пританяється після звичайного зауваження клієнта, в крайньому разі – після звернення до менеджера чи на гарячу лінію. І лише якщо такий звернень недостатньо, варто писати скаргу Уповноваженому, причому максимальним покарнанням після такої скарги закон визначає попередження. І лише якщо той самий суб'єкт господарювання протягом року після попередження порушить закон повторно, йому загрожує штраф.

Жодного штрафу за цим законом ще не накладено, і очевидно, такі випадки будуть трапляятися нечасто. Але сама перспектива потрапити під штраф, хай навіть не одразу, є вагомим аргументом виконувати закон для тих, кому ввічливих прохань і інструментів «лагідної українізації» недостатньо.

Тому обурення, з яким зустріли ініціативи «слуг народу» люди, що багато років чекали реального захисту свого права на українську мову і власній державі, можна зрозуміти. Це обурення може перерости у протести, зокрема і вуличні, якщо керівна партія не відмовиться від свого задуму.

Законопроєкти з мовними «бомбами»

Поки що влада, напевне, лише доводає хмару в жар. Дивна монобільність спробувала поговорити законопроєкт, який стосується авіаційних правил, але при цьому втручається в одну з ключових статей мовного закону, дозволяючи ухвалювати нормативно-правові акти недержавною мовою.

Про закладену в проєкті бомбу знали й обговорювали її вже кілька місяців, і ніщо не завжало внтчити з проєкту антиконституційні норми, однак цього навмисно не було зроблено. У підсумку після гостих суперечок проєкт провалили – його не підтримали ні лише опозиційні фракції, а й кільадцеят депутатів монобільності.

Чергову хвилю протистояння викличе і запланований попередньо на 2 березня розгляд законопроєкту «слуг народу» №9317. Це зміни до закону «Про вищу освіту», що дозволяють повернутися до практики русифікації іноземних студентів замість того, щоб навчати їх українською або англійською мовою. Спроба ухвалити їх знаскоку у вересні минулого року завершилася провалом, і от тепер «слуги» вирішили спробувати знову.

Таке враження, що провладна партія навмисне викидає один за одним законопроєкти, покликані продовнюгрувати, як Зеленський захищає російську мову. Хоча якщо «слуги народу» справді хочуть вигадати перемовину в очах національних меншин і водночас не викликати обурення патріотичних громадян, мали б використовувати зовсім інші інструменти. Наприклад, ухвалити закон про права (зокрема, і мовні) національних меншин і корінних народів, не зазіхаючи на права українців.

Важко передбачити розвиток подій, якщо до акцій проти вирову Сергію Стернечку додадуться протести проти наступу влади на мову, а саме до цього Зеленський та його партія штовхають Україну. Теоретично ніщо не заважає владі зупинитися, але є великі сумніви у здатності депутатів керівної партії пояснити таку потребу переходити і взагалі відкути відповідальність за власні дії замість того, щоб бездумно виконувати небезпечні вказівки.

Тарас Шамайда, опубліковано у видання ТЕКСТИ

Теги: Олександр Дубинський | Кочура Олександр | Брагар Євгеній | Шевченко Євгеній | Дубинський Олександр | Бужанський Максим | студенти | економіка | російська мова | Українська мова | державна мова | мовний закон | Слуга Народу | Русская весна

Марія Войтенко
ОГЛЯДАЄ МОВИ

01 березня 2021 г., 14:50 Переглядів: 1403 Коментарі: 0

Роздрукувати Надіслати товаришу

Важливі новини

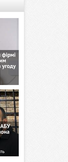

ЦЕНЗУРА
ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

Як дані | По коментарям | По коментарям

18:46 Терентьєва звернулася до Інтерполу щодо арешту Нетаньяту: в Ізраїлі різні відреагували

18:41 Кількість загиблих через атаку РФ на Кривий Ріг зросла до шести, постраждалими – до 15

18:37 Помер колишній баскет легендарного гурту Queen Баррі Мічмен — йому було 76 років

18:31 У Фінляндії заявили про ймовірне порушення повітряного простору російським літаком

18:26 Уода Сплара та Мечитаєв: ЗМІ оприлюднили дитячі спільних проєктів і розходусь кошти

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

18:11 Зеленський заявив про цинічний удар РФ по Тц у Кривому Розі: п'ятеро загиблих, 52 постраждалих

18:11 НБУ продовжить позиглаємні перевірки "Сенс Банк" через внесення 150 мільйонів гривень застави за Гатишулина

18:07 У Чернігові пропунув вибух

18:03 **ТРЦ «Сонячна галерея» у Кривому Розі окупила масштабна пожежа після атаки РФ**

17:57 Корольчук запропонував відставки призначення нового голова «Нафтогазу» до завершення опалювального сезону

17:54 Мешоборони Німеччини підтвердило дозвереутство українських військових під час навчань

17:50 Пашнин вирішив відкликати посла Вірменії з Росії на тлі напруження у відносинах

17:46 Ужиолся кадер рубіжувань уповноваг Тц у Кривому Розі після удару РФ

17:39 **Понад 10 поранених у Кривому Розі після атаки РФ: є загиблі**

17:35 Пленум Курен направила до Росії новий військовий контингент із 8500 військових — ГУР

17:27 Російські удари поставили українську металургію на межу зупинки: галузь втратила мільярди доларів

17:21 Нові кадри наслідків атаки на Кривий Ріг

17:15 ГУР заявило про секретний російський комплекс біозаборотрорій на острові у Тверській області

17:09 Сили оборони уразили аеродром «Клубубоєк» пошираємо російський Су-34

17:05 З'явився новачок другого віччаня по Тц у Кривому Розі

16:59 **РФ повторно атакувала торговельний центр у Кривому Розі: двоє загиблих і 12 постраждалих**

16:51 **Повторні вибухи у Кривому Розі: місто під масованою атакою БпЛА**

Теги новини

COVID-19 агресія Росіяи Атаки **Війна** **Війна** ВСУ Вторгнення Донецьк Тцмм Донбас дтп Зелеський ЗСУ Києв Київ коронавірус Харківщ **Напад Росії на Україну** Нападение России на Украину окупанты пленные Путин РФ Росія Росия сзр США Україна Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи відчули ви, що Донецьк Тремя зміни зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю змінє
- Частково змінє, але не відразу
- Ні, не змінє
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

Коментарі:

comments powered by Disqus